
Shri Shuklayajurvediya Sasvara Rudrashtadhyayi

श्रीशुक्लयजुर्वेदीय सस्वर रुद्राष्टाध्यायी

Document Information

Text title : rudrAShTAdhyAyI shuklayajurvedIya with svaras Vedic accents

File name : rudrAShTAdhyAyIshuklayajurvedIyasasvara.itx

Category : shiva, major_works, veda

Location : doc_shiva

Transliterated by : Sunder Hattangadi

Proofread by : Sunder Hattangadi, Ruma Dewan

Latest update : June 18, 2022

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 3, 2023

sanskritdocuments.org

श्रीशुक्लयजुर्वेदीय सस्वर रुद्राष्टाध्यायी

॥ ॐ श्री गणेशाय नमः ॥

ॐ

मङ्गलाचरणम्

वन्दे सिद्धिप्रदं देवं गणेशं प्रियपालकम् ।
विश्वगर्भं च विघ्नेशं अनादिं मङ्गलं विभूम् ॥

अथ ध्यानम् -

ध्यायेन्नित्यं महेशं रजतगिरिनिभं चारु चन्द्रवतंसम् ।
रत्नाकल्पोज्ज्वलाङ्गं परशुमृगवराभीतिहस्तं प्रसन्नम् ॥ १ ॥

पद्मासीनं समन्तात्स्तुतममरगणैर्व्याघ्रकृतिं वसानम् ।
विश्वाद्यं विश्ववन्द्यं निखिलभयहरं पञ्चवक्त्रं त्रिनेत्रम् ॥ २ ॥

अथ प्रथमोऽध्यायः ।

हरिः ॐ

गणानां त्वा गणपतिं हवामहे प्रियाणां त्वा प्रियपतिं हवामहे

निधीनां त्वा निधिपतिं हवामहे वसो मम ।

आहमजानि गर्भधमा त्वमजासि गर्भधम् ॥ १ ॥

गायत्री त्रिष्टुब्जगत्यनुष्टुप्पङ्क्त्या सह ।

बृहत्युष्णिहा ककुप्सूचीभिः शम्यन्तु त्वा ॥ २ ॥

द्विपदायाश्चतुष्पदास्त्रिपदायाश्चषट्पदाः ।

विच्छन्दा याश्च सच्छन्दाः सूचीभिः शम्यन्तु त्वा ॥ ३ ॥

सहस्तोमाः सहच्छन्दस आवृतः सहप्रमा ऋषयः सप्त दैव्याः ।
पूर्वेषां पन्थामनुदृश्य धीरा अन्वालेभिरे रथ्यो न रश्मीन् ॥ ४ ॥

शिवसङ्कल्पसूक्तम् ।

यज्जाग्रतो दूरमुदैति दैवं तद् सुप्तस्य तथैवैति ।
दूरङ्गं ज्योतिषां ज्योतिरेकं तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ १ ॥
येन कर्माण्यपसो मनीषिणो यज्ञे कृण्वन्ति विदथेषु धीराः ।
यदपूर्वं यक्षमन्तः प्रजानां तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ २ ॥
यत्प्रज्ञानमुत चेतो धृतिश्च यज्ज्योतिरन्तरमृतं प्रजासु ।
यस्मान्नऽऋते किं चन कर्म क्रियते तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ ३ ॥
येनेदं भूतं भुवनं भविष्यत्परिगृहीतममृतेन सर्वम् ।
येन यज्ञस्तायते सप्तहोता तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ ४ ॥
यस्मिन्नृचः साम यजूंषि यस्मिन् प्रतिष्ठिता रथनाभाविवाराः ।
यस्मिंश्चित्तं सर्वमोतं प्रजानां तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ ५ ॥
सुषारथिरश्वानिव यन्मनुष्यान्नेनीयतेऽभीशुभिर्वाजिन इव ।
हृत्प्रतिष्ठं यदजिरं जविष्ठं तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ ६ ॥
इति रुद्रे प्रथमोऽध्यायः ॥ १ ॥

अथ द्वितीयोऽध्यायः ।

(पुरुषसूक्तम् ।)

हरिः ॐ
सहस्रशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात् ।
स भूमिं सर्वतः स्पृत्वात्यतिष्ठद्दशाङ्गुलम् ॥ १ ॥
पुरुष एवेदं सर्वं यद्भूतं यच्च भाव्यम् ।
उतामृतत्वस्येशानो यदन्नेनातिरोहति ॥ २ ॥
एतावानस्य महिमातो ज्यायांश्च पूरुषः ।
पादोऽस्य विश्वा भूतानि त्रिपादस्यामृतं दिवि ॥ ३ ॥

त्रिपादूर्ध्व उदैत्पुरुषः पादोऽस्येहाभवत्पुनः ।
 ततो विष्वङ् व्यक्रामत्साशनानशने अभि ॥ ४ ॥
 ततो विराडजायत विराजो अधि पूरुषः ।
 स जातो अत्यरिच्यत पश्चाद्भूमिमथो पुरः ॥ ५ ॥
 तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतः सम्भृतं पृषदाज्यम् ।
 पशून्स्तौश्चक्रे वायव्यानारण्या ग्राम्याश्च ये ॥ ६ ॥
 तस्माद्यज्ञात्सर्वहुत ऋचः सामानि जज्ञिरे ।
 छन्दाँसि जज्ञिरे तस्माद्यजुस्तस्मादजायत ॥ ७ ॥
 तस्मादश्वा अजायन्त ये के चोभयादतः ।
 गावो ह जज्ञिरे तस्मात्तस्माज्जाता अजावयः ॥ ८ ॥
 तं यज्ञं बर्हिषि प्रौक्षन्पुरुषं जातमग्रतः ।
 तेन देवा अयजन्त साध्या ऋषयश्च ये ॥ ९ ॥
 यत्पुरुषं व्यदधुः कतिधा व्यकल्पयन् ।
 मुखं किमस्यासीत् किं बाहू किमूरू पादा उच्येते ॥ १० ॥
 ब्राह्मणोऽस्य मुखमासीद्बाहू राजन्यः कृतः ।
 ऊरू तदस्य यद्वैश्यः पद्भ्याँ शूद्रो अजायत ॥ ११ ॥
 चन्द्रमा मनसो जातश्चक्षोः सूर्यो अजायत ।
 श्रोत्राद्वायुश्च प्राणश्च मुखादग्निरजायत ॥ १२ ॥
 नाभ्या आसीदन्तरिक्षं शीर्ष्णो द्यौः समवर्तत ।
 पद्भ्याँ भूमिर्दिशः श्रोत्रात्तथा लोकौ ॥ अकल्पयन् ॥ १३ ॥
 यत्पुरुषेण हविषा देवा यज्ञमतन्वत ।
 वसन्तोऽस्यासीदाज्यं ग्रीष्म इध्मः शरद्धविः ॥ १४ ॥
 सप्तस्यासन्परिधयस्त्रिःसप्त समिधः कृताः ।
 देवा यद्यज्ञं तन्वाना अबध्नन् पुरुषं पशुम् ॥ १५ ॥
 यज्ञेन यज्ञमयजन्त देवास्तानि धर्माणि प्रथमान्यासन् ।
 ते ह नाकं महिमानः सचन्त यत्र पूर्वं साध्याः सन्ति देवाः ॥ १६ ॥

अ॒द्भ्यः सम्भू॑तः पृथि॒व्यै रसा॑च्च वि॒श्वक॑र्मणः॒ समव॑र्तताग्रे ।
 तस्य॒ त्वष्टा॑ वि॒दध॑द्रूपमेति॒ तन्मर्त्य॑स्य दे॒वत्व॑मा॒जान॑मग्रे ॥ १७ ॥
 वेदा॑हमेतं पुरुषं॒ महान्त॑मादि॒त्यव॑र्णं॒ तमसः॑ परस्तात् ।
 तमे॒व वि॑दित्वाऽति॒ मृत्यु॑मेति॒ नान्यः॑ पन्था॒ विद्य॑तेऽयनाय ॥ १८ ॥
 प्रजा॑पतिश्चरति॒ गर्भे॑ अ॒न्तर॑जायमानो बहुधा वि जायते ।
 तस्य॒ योनिं॑ परिपश्यन्ति॒ धीरा॑स्तस्मिन्ह॒ तस्थु॑र्भुवनानि॒ विश्वा॑ ॥ १९ ॥
 यो दे॒वेभ्य॑ आ॒तप॑ति॒ यो दे॒वानां॑ पुरोहितः ।
 पूर्वा॑ यो दे॒वेभ्यो॑ जा॒तो नमो॑ रु॒चाय॑ ब्राह्मये ॥ २० ॥
 रुचं॑ ब्राह्म्यं॒ जन॑यन्तो दे॒वा अग्रे॑ तदब्रुवन् ।
 यस्त्वै॒वं ब्राह्म॑णो वि॒द्यात्तस्य॑ दे॒वा अस॑न्वशे ॥ २१ ॥
 श्रीश्च॑ ते ल॒क्ष्मीश्च॑ प॒त्याव॑होरात्रे पार्श्वे॒ नक्ष॑त्राणि रू॒पम॑श्विनौ॒ व्यात्त॑म् ।
 इ॒ष्णान्निषा॑णामुं म॒ इषा॑ण सर्व॒लोकं॑ म॒ इषा॑ण ॥ २२ ॥
 इति रुद्रे द्वितीयोऽध्यायः ॥ २ ॥

अथ तृतीयोऽध्यायः ।

(अप्रतिरथसूक्तम् ।)

हरि ॐ

आ॒शुः शि॒शानो॑ वृष॒भो न भी॑मो घना॒घनः॑ क्षोभ॑णश्चर्षणीनाम् ।
 संक्र॑न्दनोऽनिमिष॒ एक॑वीरः शत॑ सेना॒ अज॑यत्साकमिन्द्रः ॥ १ ॥
 संक्र॑न्दनेनाऽनिमिषेण जिष्णुना॒ युत्कारे॑ण दुश्च॒यवने॑न धृष्णुना ।
 तदि॒न्द्रेण॑ जयत॒ तत्सह॑ध्वं यु॒धो नर॑ इषुहस्तेन॒ वृष्णा॑ ॥ २ ॥
 स इषु॑हस्तैः स निष॑ङ्गिभिर्वशी स॑ स्रष्टा॒ स यु॒ध इन्द्रो॑ गणेन ।
 स॑ सृष्टजित्सोमपा॒ बाहु॑शर्धुग्रधन्वा॒ प्रति॑हिताभिरस्ता ॥ ३ ॥
 बृह॑स्पते परिदीया॒ रथे॑न रक्षो॒हामित्राँ॑र अप॒बाध॑मानः ।
 प्र॒भञ्ज॑न्त्सेनाः प्रमृ॒णो यु॒धा जय॑न्नस्माकमे॒ध्यवि॑ता रथानाम् ॥ ४ ॥
 ब॒लवि॑ज्ञायः स्थ॒वीरः॑ प्र॒वीरः॑ सह॒स्वान्वा॑जी सह॒मान॑ उग्रः ।

अ॒भि॒वी॒रो अ॒भि॒स॒त्वा स॒हो॒जा जै॒त्रमि॒न्द्र रथ॒माति॑ष्ठ गो॒वित् ॥ ५ ॥
 गो॒त्रभि॑दं गो॒विदं वज्र॑बाहुं ज॒यन्त॑म॒ज्म प्र॒मृण॑न्त॒मो॒जसा ।
 इ॒मꣳ स॒जाता॑ अनु॒ वी॒रय॑ध्वमिन्द्रꣳ स॒खायो॑ अनु॒ सꣳ र॑भध्वम् ॥ ६ ॥
 अ॒भि गो॒त्राणि॑ स॒हसा॑ गा॒हमा॑नोऽद॒यो वी॒रः श॑तम॒न्युरि॑न्द्रः ।
 दु॒श्च॒यव॑नः पृ॒तना॑षाड्यु॒ध्योऽस्मा॑कꣳ से॒ना अ॒वतु॑ प्र॒युत्सु॑ ॥ ७ ॥
 इन्द्र॑ आसां ने॒ता बृ॒हस्प॑तिर्दक्षिणा॒ यज्ञः पुर॑ ए॒तु सोमः॑ ।
 दे॒वसे॑नानाम॒भिभ॑ञ्जतीनां ज॒यन्ती॑नां म॒रुतो॑ य॒न्त्वग्र॑म् ॥ ८ ॥
 इन्द्र॑स्य वृ॒ष्णो वरु॑णस्य॒ राज्ञ॑ आ॒दित्या॑नां म॒रुताꣳ शर्धं॑ उ॒ग्रम् ।
 म॒हाम॑नसां भु॒वन॑च्य॒वानां॑ घोषो दे॒वानां॑ ज॒यता॑मुद॒स्थात् ॥ ९ ॥
 उ॒द्धर्ष॑य म॒घव॑न्नायु॒धान्यु॑त्स॒त्वनां॑ मा॒मका॑नां म॒नाꣳ सि॑ ।
 उ॒द्धृत्र॑हन्वा॒जिनां॑ वा॒जिना॑न्यु॒द्रथानां॑ ज॒यतां॑ य॒न्तु घो॑षाः ॥ १० ॥
 अ॒स्माक॑मिन्द्रः स॒मृते॑षु ध्व॒जेष्व॑स्माकं या इ॒षव॑स्ता ज॒यन्तु॑ ।
 अ॒स्माकं वी॒रा उत्त॑रे भ॒वन्त्व॑स्माꣳꣳ उ दे॒वा अ॒वता॑ ह॒वेषु॑ ॥ ११ ॥
 अ॒मीषां॑ चि॒त्तं प्र॑तिलो॒भय॑न्ती गृहा॒णाङ्गान्य॑ष्वे॒ परे॑हि ।
 अ॒भि प्रे॑हि नि॒र्दह॑ ह॒त्सु शो॑कै॒रन्धे॑ना॒मित्रा॑स्त॒मसा॑ स॒चन्ता॑म् ॥ १२ ॥
 अ॒वसृ॑ष्टा॒ परा॑प॒त श॑र॒व्ये ब्र॑ह्मसꣳ शि॒ते ।
 ग॒च्छा॑मि॒त्रान्प्र॑पद्य॒स्व मा॑मीषाङ्क॒ञ्चनो॑च्छिषः ॥ १३ ॥
 प्रे॒ता ज॑यता न॒र इन्द्रो॑ वः श॒र्म य॑च्छतु ।
 उ॒ग्रा वः॑ स॒न्तु बा॒हवो॑ऽनाधृ॒ष्या यथा॑सथ ॥ १४ ॥
 अ॒सौ या॑ से॒ना म॑रुतः॒ परे॑षाम॒भ्यैति॑ न ओ॒जसा॑ स्प॒र्धमा॑ना ।
 तां गृ॑ह॒त त॑म॒साऽप॑व्र॒तेन॑ यथा॒मी अ॒न्यो अ॒न्यं न जा॑नन् ॥ १५ ॥
 यत्र॑ बा॒णाः स॒म्पत॑न्ति कु॒मारा॑ वि॒शिखा॑ इव ।
 तन्न॑ इन्द्रो बृ॒हस्प॑तिरि॒दितिः॑ श॒र्म य॑च्छतु वि॒श्वाहा॑ श॒र्म य॑च्छतु ॥ १६ ॥
 म॒र्माणि॑ ते॒ वर्म॑णा॒ छाद॑यामि॒ सोम॑स्त्वा॒ राजा॑ऽमृ॒तेना॑नु॒वस्ता॑म् ।
 उ॒रोर्व॑री॒यो वरु॑णस्ते कृ॒णोतु॑ ज॒यन्तं॑ त्वा॒नु दे॒वा म॑दन्तु ॥ १७ ॥
 इति॑ रु॒द्रे तृ॒तीयोऽध्या॑यः ॥ ३ ॥

अथ चतुर्थोऽध्यायः

(सौरसूक्तम् / सूर्यसूक्तम् / मित्रसूक्तम् / मैत्रसूक्तम् ।)

हरिः ॐ

विभ्राङ्गुहत्पिबतु सोम्यं मध्वायुर्दधद्यज्ञपतावविहुतम् ।

वातजूतो यो अभिरक्षति त्मना प्रजाः पुपोष पुरुधा वि राजति ॥ १ ॥

उदु त्यं जातवेदसं देवं वहन्ति केतवः ।

दृशे विश्वाय सूर्यम् ॥ २ ॥

येना पावक चक्षसा भुरण्यन्तं जनाँर ॥ अनु ।

त्वं वरुण पश्यसि ॥ ३ ॥

दैव्यावध्वर्यु आगतं रथेन सूर्यत्वचा । मध्वा यज्ञं समञ्जाथे ।

तं प्रलथाऽयं वेनश्चित्रं देवानाम् ॥ ४ ॥

तं प्रलथा पूर्वथा विश्वथेमथा ज्येष्ठतातिं बर्हिषदं स्वर्विदम् ।

प्रतीचीनं वृजनं दोहसे धुनिमाशुं जयन्तमनु यासु वधसे ॥ ५ ॥

अयं वेनश्चोदयत्पृश्निगर्भा ज्योतिर्जरायू रजसो विमाने ।

इममपां सङ्गमे सूर्यस्य शिशुं विप्रा मतिभी रिहन्ति ॥ ६ ॥

चित्रं देवानामुदगादनीकं चक्षुर्मित्रस्य वरुणस्याग्नेः ।

आप्रा द्यावापृथिवी अन्तरिक्षं सूर्य आत्मा जगतस्तस्थुषश्च ॥ ७ ॥

आ न इडाभिर्विदथे सुशस्ति विश्वानरः सविता देव एतु ।

अपि यथा युवानो मत्सथा नो विश्वं जगदभिपित्वे मनीषा ॥ ८ ॥

यदद्य कच्च वृत्रहन्नुदगा अभि सूर्य ।

सर्वं तदिन्द्र ते वशे ॥ ९ ॥

तरणिविश्वदर्शतो ज्योतिष्कृदसि सूर्य ।

विश्वमा भासि रोचनम् ॥ १० ॥

तत्सूर्यस्य देवत्वं तन्महित्वं मध्या कर्तोर्विततं सं जभार ।

यदेदयुक्त हरितः सधस्थादाद्रात्री वासस्तनुते सिमस्मै ॥ ११ ॥
 तन्मित्रस्य वरुणस्याभिचक्षे सूर्यो रूपं कृणुते द्योरुपरस्थे ।
 अनन्तमन्यद्द्रुशदस्य पाजः कृष्णमन्यद्धरितः सं भरन्ति ॥ १२ ॥
 बण्महौरं ॥ असि सूर्यं बडादित्य महौरं ॥ असि ।
 महस्ते सतो महिमा पनस्यतेऽद्वा देव महौरं ॥ असि ॥ १३ ॥
 बट् सूर्यं श्रवसा महौरं ॥ असि । सत्रा देव महौरं ॥ असि ।
 महा देवानामसुर्यः पुरोहितो विभु ज्योतिरदाभ्यम् ॥ १४ ॥
 श्रायन्त इव सूर्यं विश्वेदिन्द्रस्य भक्षत ।
 वसूनि जाते जनमान ओजसा प्रति भागं न दीधिम ॥ १५ ॥
 अद्या देवा उदिता सूर्यस्य निरहसः पिपृता निरवद्यात् ।
 तन्नो मित्रो वरुणो मामहन्तामदितिः सिन्धुः पृथिवी उत द्यौः ॥ १६ ॥
 आ कृष्णेन रजसा वर्तमानो निवेशयन्नमृतं मर्त्यं च ।
 हिरण्ययेन सविता रथेना देवो याति भुवनानि पश्यन् ॥ १७ ॥
 इति रुद्रे चतुर्थोऽध्यायः ॥ ४ ॥

अथ पञ्चमोऽध्यायः ।

(रुद्रसूक्तम् / नीलसूक्तम् ।)

हरिः ॐ

नमस्ते रुद्र मन्यव उतो त इषवे नमः ।
 बाहुभ्यामुत ते नमः ॥ १ ॥
 या ते रुद्र शिवा तनूरघोराऽपापकाशिनी ।
 तथा नस्तन्वा शन्तमया गिरिशन्ताभि चाकशीहि ॥ २ ॥
 यामिषु गिरिशन्त हस्ते विभर्ष्यस्तवे ।
 शिवां गिरित्र तां कुरु मा हिंसीः पुरुषं जगत् ॥ ३ ॥
 शिवेन वचसा त्वा गिरिशाऽच्छावदामसि ।
 यथा नः सर्वमिज्जगदयक्ष्मं सुमना असत् ॥ ४ ॥

अध्वोचदधिवक्ता प्रथमो दैव्यो भिषक् ।
 अहीँश्च सर्वाङ्गम्भयन्त्सर्वाश्च यातुधान्योऽधराचीः परासुव ॥ ५ ॥
 असौ यस्ताम्रो अरुण उत बभ्रुः सुमङ्गलः ।
 ये चैनँ रुद्रा अभितो दिक्षु श्रिताः सहस्रशोऽवैषाँ हेड ईमहे ॥ ६ ॥
 असौ योऽवसर्पति नीलग्रीवो विलोहितः ।
 उतैनँ गोपा अदृश्रन्नदृश्रन्नदृहार्यः स दृष्टो मृडयाति नः ॥ ७ ॥
 नमोऽस्तु नीलग्रीवाय सहस्राक्षाय मीढुषे ।
 अथो ये अस्य सत्वानोऽहं तेभ्योऽकरं नमः ॥ ८ ॥
 प्रमुञ्च धन्वनस्त्वमुभयोराल्योर्ज्याम् ।
 याश्च ते हस्त इषवः परा ता भगवो वप ॥ ९ ॥
 विज्यं धनुः कपर्दिनो विशल्यो बाणवाँर ॥ उत ।
 अनेशन्नस्य या इषव आभुरस्य निषङ्गधिः ॥ १० ॥
 या ते हेतिमीढुष्टम हस्ते बभूव ते धनुः ।
 तयास्मान्विश्वतस्त्वमयक्ष्मया परिभुज ॥ ११ ॥
 परि ते धन्वनो हेतिरस्मान्वृणक्तु विश्वतः ।
 अथो य इषुधिस्तवारे अस्मन्निधैहि तम् ॥ १२ ॥
 अवतत्य धनुञ्चँ सहस्राक्ष शतैषुधे ।
 निशीर्यँ शल्यानां मुखा शिवो नः सुमना भव ॥ १३ ॥
 नमस्त आयुधायानातताय धृष्णवे ।
 उभाभ्यामुत ते नमो बाहुभ्यां तव धन्वने ॥ १४ ॥
 मा नो महान्तमुत मा नो अर्भकं मा न उक्षन्तमुत मा न उक्षितम् ।
 मा नो वधीः पितरं मोत मातरं मा नः प्रियास्तन्वो रुद्र रीरिषः ॥ १५ ॥
 मा नस्तोके तनये मा न आयुषि मा नो गोषु मा नो अश्वेषु रीरिषः ।
 मा नो वीरान् रुद्र भामिनो वधीर्हविष्मन्तः सदमित्त्वा हवामहे ॥ १६ ॥
 नमो हिरण्यबाहवे सेनान्ये दिशां च पतये नमो
 नमो वृक्षेभ्यो हरिकेशेभ्यः पशूनां पतये नमो

नमः शष्पिञ्जराय त्विषीमते पथीनां पतये नमो
 नमो हरिकेशायोपवीतिने पुष्टानां पतये नमः ॥ १७ ॥
 नमो बभ्लुशाय व्याधिनेऽन्नानां पतये नमो
 नमो भवस्य हेत्यै जगतां पतये नमो
 नमो रुद्रायाततायिने क्षेत्राणां पतये नमो
 नमः सूतायाहन्त्यै वनानां पतये नमः ॥ १८ ॥
 नमो रोहिताय स्थपतये वृक्षाणां पतये नमो
 नमो भुवन्तये वारिवस्कृतायौषधीनां पतये नमो
 नमो मन्त्रिणे वाणिजाय कक्षाणां पतये नमो
 नम उच्चैर्घोषायाक्रन्दयते पत्तीनां पतये नमः ॥ १९ ॥
 नमः कृत्स्नायतया धावते सत्वनां पतये नमो
 नमः सहमानाय निव्याधिन आव्याधिनीनां पतये नमो
 नमो निषङ्गिणे ककुभाय स्तेनानां पतये नमो
 नमो निचेरवे परिचरायारण्यानां पतये नमः ॥ २० ॥
 नमो वञ्चते परिवञ्चते स्तायूनां पतये नमो
 नमो निषङ्गिण इषुधिमते तस्कराणां पतये नमो
 नमः सूकायिभ्यो जिघासञ्चो मुष्णतां पतये नमो
 नमोऽसिमञ्चो नक्तञ्चरञ्चो विकृन्तानां पतये नमः ॥ २१ ॥
 नम उष्णीषिणे गिरिचराय कुलुञ्चानां पतये नमो
 नम इषुमञ्चो धन्वायिभ्यश्च वो नमो
 नम आतन्वानेभ्यः प्रतिद्धानेभ्यश्च वो नमो
 नम आयच्छञ्चोऽस्यञ्चश्च वो नमः ॥ २२ ॥
 नमो विसृजञ्चो विध्यञ्चश्च वो नमो
 नमः स्वपञ्चो जाग्रञ्चश्च वो नमो
 नमः शयानेभ्य आसीनेभ्यश्च वो नमो
 नमस्तिष्ठञ्चो धावञ्चश्च वो नमः ॥ २३ ॥

नमः सभाभ्यः सभापतिभ्यश्च वो नमो
 नमोऽश्वेभ्योऽश्वपतिभ्यश्च वो नमो
 नम आख्याधिनीभ्यो विविध्यन्तीभ्यश्च वो नमो
 नम उगणाभ्यस्तु हृतीभ्यश्च वो नमः ॥ २४ ॥
 नमो गणेभ्यो गणपतिभ्यश्च वो नमो
 नमो व्रातेभ्यो व्रातपतिभ्यश्च वो नमो
 नमो गृत्सेभ्यो गृत्सपतिभ्यश्च वो नमो
 नमो विरूपेभ्यो विश्वरूपेभ्यश्च वो नमः ॥ २५ ॥
 नमः सेनाभ्यः सेनानिभ्यश्च वो नमो
 नमो रथिभ्यो अरथेभ्यश्च वो नमो
 नमः क्षत्तृभ्यः संग्रहीतृभ्यश्च वो नमो
 नमो महद्भ्यो अर्भकेभ्यश्च वो नमः ॥ २६ ॥
 नमस्तक्षभ्यो रथकारेभ्यश्च वो नमो
 नमः कुलालेभ्यः कर्मारिभ्यश्च वो नमो
 नमो निषादेभ्यः पुञ्जिष्टेभ्यश्च वो नमो
 नमः श्वनिभ्यो मृगयुभ्यश्च वो नमः ॥ २७ ॥
 नमः श्वभ्यः श्वपतिभ्यश्च वो नमो
 नमो भवाय च रुद्राय च
 नमः शर्वाय च पशुपतये च
 नमो नीलग्रीवाय च शितिकण्ठाय च ॥ २८ ॥
 नमः कपर्दिने च व्युप्तकेशाय च
 नमः सहस्राक्षाय च शतधन्वने च
 नमो गिरिशयाय च शिपिविष्टाय च
 नमो मीढुष्टमाय चेषुमते च ॥ २९ ॥
 नमो ह्रस्वाय च वामनाय च
 नमो बृहते च वर्षीयसे च
 नमो वृद्धाय च सवृधे च

नमोऽध्याय च प्रथमाय च ॥ ३० ॥

नम आशवे चाजिराय च

नमः शीघ्र्याय च शीभ्याय च

नम उर्म्याय चावस्वन्याय च

नमो नादेयाय च द्वीप्याय च ॥ ३१ ॥

नमो ज्येष्ठाय च कनिष्ठाय च

नमः पूर्वजाय चापरजाय च

नमो मध्यमाय चापगल्भाय च

नमो जघन्याय च बुध्याय च ॥ ३२ ॥

नमः सोभ्याय च प्रतिसर्याय च

नमो याम्याय च क्षेम्याय च

नमः श्लोक्याय चावसान्याय च

नम उर्वर्याय च खल्याय च ॥ ३३ ॥

नमो वन्याय च कक्ष्याय च

नमः श्रवाय च प्रतिश्रवाय च

नम आशुषेणाय चाशुरथाय च

नमः शूराय चावभेदिने च ॥ ३४ ॥

नमो बिल्मिने च कवचिने च

नमो वर्मिणे च वरूथिने च

नमः श्रुताय च श्रुतसेनाय च

नमो दुन्दुभ्याय चाहनन्याय च ॥ ३५ ॥

नमो धृष्णवे च प्रमृशाय च

नमो निषङ्गिणे चेषुधिमते च

नमस्तीक्ष्णेषवे चायुधिने च

नमः स्वायुधाय च सुधन्वने च ॥ ३६ ॥

नमः स्रुत्याय च पथ्याय च

नमः काट्याय च नीप्याय च
 नमः कुल्याय च सरस्याय च
 नमो नादेयाय च वैशन्ताय च ॥ ३७ ॥

नमः कूप्याय चावट्याय च
 नमो वीध्याय चातप्याय च
 नमो मेघ्याय च विद्युत्याय च
 नमो वर्ष्याय चावर्ष्याय च ॥ ३८ ॥

नमो वात्याय च रेष्याय च
 नमो वास्तव्याय च वास्तुपाय च
 नमः सोमाय च रुद्राय च
 नमस्ताम्राय चारुणाय च ॥ ३९ ॥

नमः शङ्गवे च पशुपतये च
 नम उग्राय च भीमाय च
 नमोऽग्नेवधाय च दूरेवधाय च
 नमो हन्त्रे च हनीयसे च
 नमो वृक्षेभ्यो हरिकेशेभ्यो नमस्ताराय ॥ ४० ॥

नमः शम्भवाय च मयोभवाय च
 नमः शङ्कराय च मयस्कराय च
 नमः शिवाय च शिवतराय च ॥ ४१ ॥

नमः पार्याय चावार्याय च
 नमः प्रतरणाय चोत्तरणाय च
 नमस्तीर्थ्याय च कूल्याय च
 नमः शष्याय च फेन्याय च ॥ ४२ ॥

नमः सिकत्याय च प्रवाहाय च
 नमः किंशिलाय च क्षयणाय च
 नमः कपर्दिने च पुलस्तये च
 नम इरिण्याय च प्रपथ्याय च ॥ ४३ ॥

नमो ब्रज्याय च गोष्ठ्याय च
 नमस्तल्प्याय च गेह्याय च
 नमो हृदय्याय च निवेष्याय च
 नमः काट्याय च गह्वरेष्ठाय च ॥ ४४ ॥
 नमः शुष्क्याय च हरित्याय च
 नमः पाँ सव्याय च रजस्याय च
 नमो लोप्याय चोलप्याय च
 नम ऊर्व्याय च सूर्व्याय च ॥ ४५ ॥
 नमः पर्णाय च पर्णशदाय च
 नम उद्गुरमाणाय चाभिघ्नते च
 नम आखिदते च प्रखिदते च
 नमः इषुकृञ्चो धनुष्कृञ्चश्च वो नमो
 नमो वः किरिकेभ्यो देवानाँ हृदयेभ्यो नमो
 विचिन्वत्केभ्यो नमो विक्षिणत्केभ्यो नम आनिर्हृतेभ्यः ॥ ४६ ॥
 द्रापे अन्धसस्पते दरिद्रं नीललोहित ।
 आसां प्रजानामेषां पशूनां मा भेर्मा रोद्धो च नः किञ्चनाममत् ॥ ४७ ॥
 इमा रुद्राय तवसे कपर्दिने क्षयद्वीराय प्रभरामहे मतीः ।
 यथा शमसाद्विपदे चतुष्पदे विश्वं पुष्टं ग्रामे अस्मिन्ननातुरम् ॥ ४८ ॥
 या ते रुद्र शिवा तनूः शिवा विश्वाहा भेषजी ।
 शिवा रूतस्य भेषजी तथा नो मृड जीवसे ॥ ४९ ॥
 परि नो रुद्रस्य हेतिवृणक्तु परि त्वेषस्य दुर्मतिरघायोः ।
 अव स्थिरा मघवञ्चस्तनुष्व मीद्वस्तोकाय तनयाय मृड ॥ ५० ॥
 मीढुष्टम शिवतम शिवो नः सुमना भव ।
 परमे वृक्ष आयुधं निधाय कृत्तिं वसान आचर पिनाकं विभ्रदागहि ॥ ५१ ॥
 विकिरिद्र विलोहित नमस्ते अस्तु भगवः ।
 यास्ते सहस्रँ हेतयोऽन्यमस्मन्निवपन्तु ताः ॥ ५२ ॥

सहस्राणि सहस्रशो बाह्वोस्तव हेतयः ।
तासामीशानो भगवः पराचीना मुखा कृधि ॥ ५३ ॥
असंख्याता सहस्राणि ये रुद्रा अधि भूम्याम् ।
तेषां सहस्रयोजनेऽव धन्वानि तन्मसि ॥ ५४ ॥
अस्मिन्महत्पर्णवेऽन्तरिक्षे भवा अधि ।
तेषां सहस्रयोजनेऽव धन्वानि तन्मसि ॥ ५५ ॥
नीलग्रीवाः शितिकण्ठा दिव रुद्रा उपश्रिताः ।
तेषां सहस्रयोजनेऽव धन्वानि तन्मसि ॥ ५६ ॥
नीलग्रीवाः शितिकण्ठाः शर्वा अधः क्षमाचराः ।
तेषां सहस्रयोजनेऽव धन्वानि तन्मसि ॥ ५७ ॥
ये वृक्षेषु शष्पिञ्जरा नीलग्रीवा विलोहिताः ।
तेषां सहस्रयोजनेऽव धन्वानि तन्मसि ॥ ५८ ॥
ये भूतानामधिपतयो विशिखासः कपर्दिनः ।
तेषां सहस्रयोजनेऽव धन्वानि तन्मसि ॥ ५९ ॥
ये पथां पथिरक्षय ऐलबृदा आयुर्युधः ।
तेषां सहस्रयोजनेऽव धन्वानि तन्मसि ॥ ६० ॥
ये तीर्थानि प्रचरन्ति सुकाहस्ता निषङ्गिणः ।
तेषां सहस्रयोजनेऽव धन्वानि तन्मसि ॥ ६१ ॥
येऽन्नेषु विविध्यन्ति पात्रेषु पिबतो जनान् ।
तेषां सहस्रयोजनेऽव धन्वानि तन्मसि ॥ ६२ ॥
य एतावन्तश्च भूयां सश्च दिशो रुद्रा वितस्थिरे ।
तेषां सहस्रयोजनेऽव धन्वानि तन्मसि ॥ ६३ ॥
नमोऽस्तु रुद्रेभ्यो ये दिवि येषां वर्षमिषवस्तेभ्यो
दश प्राचीर्दश दक्षिणा दश प्रतीचीर्दशोदीचीर्दशोर्ध्वास्तेभ्यो
नमो अस्तु ते नोऽवन्तु ते नो मृडयन्तु ते यं

द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तमेषां जम्भे दध्मः ॥ ६४ ॥
 नमोऽस्तु रुद्रेभ्यो येऽन्तरिक्षे येषां वात इषवस्तेभ्यो
 दश प्राचीर्दश दक्षिणा दश प्रतीचीर्दशोदीचीर्दशोर्ध्वास्तेभ्यो
 नमो अस्तु ते नोऽवन्तु ते नो मृडयन्तु ते यं
 द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तमेषां जम्भे दध्मः ॥ ६५ ॥
 नमोऽस्तु रुद्रेभ्यो ये पृथिव्यां येषामन्नमिषवस्तेभ्यो
 दश प्राचीर्दश दक्षिणा दश प्रतीचीर्दशोदीचीर्दशोर्ध्वास्तेभ्यो
 नमो अस्तु ते नोऽवन्तु ते नो मृडयन्तु ते यं
 द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तमेषां जम्भे दध्मः ॥ ६६ ॥
 इति रुद्रे पञ्चमोऽध्यायः ॥ ५ ॥

अथ षष्ठोऽध्यायः ।

(महच्छिर / सोमस्तवन / त्र्यम्बक यजनम् ।)

हरिः ॐ

वयं सोम व्रते तव मनस्तनूषु विभ्रतः ।

प्रजावन्तः सचेमहि ॥ १ ॥

एष ते रुद्र भागः सह स्वस्त्राऽम्बिकया तं जुषस्व स्वाहैष ते रुद्र भाग आखुस्ते पशुः ॥ २ ॥

अव रुद्रमदीमह्यव देवं त्र्यम्बकम् ।

यथा नो वस्यसस्करद्यथा नः श्रेयसस्करद्यथा नो व्यवसाययात् ॥ ३ ॥

भेषजमसि भेषजं गवेऽश्वाय पुरुषाय भेषजम् ।

सुखं मेषाय मेष्यै ॥ ४ ॥

त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम् ।

उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योमुक्षीय माऽमृतात् ।

त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धिं पतिवेदनम् ।

उर्वारुकमिव बन्धनादितो मुक्षीय मामुतः ॥ ५ ॥

एतत्ते रुद्रावसं तेन परो मूजवतोऽतीहि ।

अव॑त॒तध॑न्वा पि॒नाका॑वसः कृ॒त्ति॑वासा अ॒हि॑ꣳ सन्नः शि॒वोऽती॑हि ॥ ६ ॥

त्र्या॑युषं ज॒मद॑ग्नेः क॒श्यप॑स्य त्र्या॒युषम् ।

यद्दे॑वेषु त्र्या॒युषं तन्नो॑ अस्तु त्र्या॒युषम् ॥ ७ ॥

शि॒वो नामा॑सि स्व॒धिति॑स्ते पि॒ता नम॑स्ते अस्तु मा मा हिꣳ सीः ।

नि॒वर्त॑याम्यायुषेऽन्ना॒द्याय॑ प्र॒जन॑नाय रा॒यस्पो॑षाय सु॒प्रजा॑स्त्वाय सु॒वीर्या॑य ॥ ८ ॥

इति रु॒द्रे षष्ठोऽध्यायः ॥ ६ ॥

अथ सप्तमोऽध्यायः ।

(जटाऽध्याय ।)

हरिः ॐ

उ॒ग्रश्च॑ भी॒मश्च॑ ध्वा॒न्तश्च॑ धु॒निश्च॑ ।

सा॒स॒ह्रांश्चा॑भियु॒गवा॑ च वि॒क्षिपः॑ स्वाहा ॥ १ ॥

अ॒ग्निꣳ हृ॑दयेना॒शानिꣳ हृ॑दया॒ग्रेण॑ प॒शुप॑तिं कृ॒त्स्नहृ॑दयेन भ॒वं य॒क्त्वा ।

श॒र्वं म॑त॒स्नाभ्या॑मी॒शानं॑ म॒न्युना॑ महा॒देव॑मन्तः प॒र्श्व्येनो॑ग्रं

दे॒वं व॑नि॒ष्ठुना॑ वसि॒ष्ठह॑नुः शि॒ङ्गीनि॑ को॒श्याभ्या॑म् ॥ २ ॥

उ॒ग्रं ह्यो॑हि॒तेन॑ मि॒त्रꣳ सौ॑व॒त्येन॑ रु॒द्रं दौ॑र्ब॒त्येने॑न्द्रं प्र॒क्री॑डेन म॒रुतो॑ ब॒लेन॑ सा॒ध्यान्प्र॑मुदा ।

भ॒वस्य॑ कण्ठ्यꣳ रु॒द्रस्या॑न्तः पा॒श्व्यं महा॑दे॒वस्य॑ य॒कृच्छ॑र्व॒स्य व॑नि॒ष्ठुः प॑शु॒पतेः॑ पु॒रीत॑त् ॥

३ ॥

लो॒मभ्यः॑ स्वाहा लो॒मभ्यः॑ स्वाहा त्व॒चे स्वाहा॑ त्व॒चे स्वाहा॑

लो॒हि॒ताय॑ स्वाहा लो॒हि॒ताय॑ स्वाहा मे॒दीभ्यः॑ स्वाहा मे॒दीभ्यः॑ स्वाहा ।

माꣳ से॒भ्यः॑ स्वाहा माꣳ से॒भ्यः॑ स्वाहा स्ना॒वभ्यः॑ स्वाहा स्ना॒वभ्यः॑ स्वाहा

अ॒स्थभ्यः॑ स्वाहा अ॒स्थभ्यः॑ स्वाहा म॒ज्जभ्यः॑ स्वाहा म॒ज्जभ्यः॑ स्वाहा ।

रे॒तसे॑ स्वाहा पा॒यवे॑ स्वाहा ॥ ४ ॥

आ॒यासा॑य स्वाहा प्रा॒यासा॑य स्वाहा सं॒यासा॑य स्वाहा वि॒यासा॑य स्वाहा॒द्यासा॑य स्वाहा ।

शु॒चे स्वाहा॑ शो॒चते॑ स्वाहा शो॒चमा॑नाय स्वाहा शो॒काय॑ स्वाहा ॥ ५ ॥

तप॑से॒ स्वाहा॑ तप्य॑ते स्वाहा तप्य॑मानाय स्वाहा त॒प्ताय॑ स्वाहा घ॒र्माय॑ स्वाहा ।

निष्कृत्यै स्वाहा प्रायश्चित्त्यै स्वाहा भेषजाय स्वाहा ॥ ६ ॥

यमाय स्वाहान्तकाय स्वाहा मृत्यवे स्वाहा ब्रह्मणे स्वाहा ब्रह्महत्यायै स्वाहा ।

विश्वेभ्यो देवेभ्यः स्वाहा द्यावापृथिवीभ्यां स्वाहा ॥ ७ ॥

इति रुद्रे सप्तमोऽध्यायः ॥ ७ ॥

अथ अष्टमोऽध्यायः ।

(चमकप्रश्नः ।)

हरिः ॐ

वाजश्च मे प्रसवश्च मे प्रयतिश्च मे प्रसितिश्च मे
धीतिश्च मे क्रतुश्च मे स्वरश्च मे श्लोकश्च मे
श्रवश्च मे श्रुतिश्च मे ज्योतिश्च मे स्वश्च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥ १ ॥

प्राणश्च मेऽपानश्च मे व्यानश्च मेऽसुश्च मे
चित्तं च म आधीतं च मे वाक् च मे मनश्च मे
चक्षुश्च मे श्रोत्रं च मे दक्षश्च मे बलं च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥ २ ॥

ओजश्च मे सहश्च म आत्मा च मे तनूश्च मे
शर्म च मे वर्म च मेऽङ्गानि च मेऽस्थीनि च मे
परूँषि च मे शरीराणि च म आयुश्च मे जरा च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥ ३ ॥

ज्यैष्ठ्यं च म आधिपत्यं च मे मन्युश्च मे भामश्च मेऽमश्च मेऽम्भश्च मे
जेमा च मे महिमा च मे वरिमा च मे प्रथिमा च मे
वर्षिमा च मे द्राधिमा च मे वृद्धं च मे वृद्धिश्च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥ ४ ॥

सत्यं च मे श्रद्धा च मे जगच्च मे धनं च मे
विश्वं च मे महश्च मे क्रीडा च मे मोदश्च मे
जातं च मे जनिष्यमाणं च मे सूक्तं च मे सुकृतं च मे

यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥ ५ ॥

ऋतं च मेऽमृतं च मेऽयक्ष्मं च मेऽनामयच्च मे
जीवातुश्च मे दीर्घायुत्वं च मेऽनमित्रं च मेऽभयं च मे
सुखं च मे शयनं च मे सूषाश्च मे सुदिनं च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥ ६ ॥

यन्ता च मे धर्ता च मे क्षेमश्च मे धृतिश्च मे
विश्वं च मे महश्च मे संविच्च मे ज्ञात्रं च मे
सूश्च मे प्रसूशच मे सीरं च मे लयश्च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥ ७ ॥

शं च मे मयश्च मे प्रियं च मेऽनुकामश्च मे
कामश्च मे सौमनसश्च मे भगश्च मे द्रविणं च मे
भद्रं च मे श्रेयश्च मे वसीयश्च मे यशश्च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥ ८ ॥

ऊर्कं मे सूनुता च मे पयश्च मे रसश्च मे
घृतं च मे मधु च मे सग्धिश्च मे सपीतिश्च मे
कृषिश्च मे वृष्टिश्च मे जैत्रं च मे औद्भिद्यं च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥ ९ ॥

रयिश्च मे रायश्च मे पुष्टं च मे पुष्टिश्च मे
विभु च मे प्रभु च मे पूर्णं च मे पूर्णतरं च मे
कुयवं च मेऽक्षितं च मेऽन्नं च मेऽक्षुच्च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥ १० ॥

वित्तं च मे वेद्यं च मे भूतं च मे भविष्यच्च मे
सुगं च मे सुपथ्यं च म ऋद्धं च म ऋद्धिश्च मे
क्लृप्तं च मे क्लृप्तिश्च मे मतिश्च मे सुमतिश्च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥ ११ ॥

व्रीहयश्च मे यवाश्च मे माषाश्च मे तिलाश्च मे

मुद्राश्च मे खल्वाश्च मे प्रियङ्गवश्च मेऽणवश्च मे
श्यामाकाश्च मे नीवाराश्च मे गोधूमाश्च मे मसूराश्च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥ १२ ॥

अश्मा च मे मृत्तिका च मे गिरयश्च मे पर्वताश्च मे
सिकताश्च मे वनस्पतयश्च मे हिरण्यं च मेऽयश्च मे
श्यामं च मे लोहं च मे सीसं च मे त्रपु च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥ १३ ॥

अग्निश्च म आपश्च मे वीरुधश्च म ओषधयश्च मे
कृष्टपच्याश्च मेऽकृष्टपच्याश्च मे ग्राम्याश्च मे पशव आरण्याश्च मे
वित्तं च मे वित्तिश्च मे भूतं च मे भूतिश्च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥ १४ ॥

वसु च मे वसतिश्च मे कर्म च मे
शक्तिश्च मेऽर्थश्च म एमश्च म इत्या च मे गतिश्च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥ १५ ॥

अग्निश्च म इन्द्रश्च मे सोमश्च म इन्द्रश्च मे
सविता च म इन्द्रश्च मे सरस्वती च म इन्द्रश्च मे
पूषा च म इन्द्रश्च मे बृहस्पतिश्च म इन्द्रश्च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥ १६ ॥

मित्रश्च म इन्द्रश्च मे वरुणश्च म इन्द्रश्च मे
धाता च म इन्द्रश्च मे त्वष्टा च म इन्द्रश्च मे
मरुतश्च म इन्द्रश्च मे विश्वे च मे देवा इन्द्रश्च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥ १७ ॥

पृथिवी च म इन्द्रश्च मेऽन्तरिक्षं च म इन्द्रश्च मे
द्यौश्च म इन्द्रश्च मे समाश्च म इन्द्रश्च मे
नक्षत्राणि च म इन्द्रश्च मे दिशश्च म इन्द्रश्च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥ १८ ॥

अ॒शु॒श्च॒ मे॒ र॒श्मि॒श्च॒ मे॒ऽदा॒भ्य॒श्च॒ मे॒ऽधि॒पति॒श्च॒ म॒ उ॒पा॒शु॒श्च॒ मे॒ऽन्त॒र्या॒मश्च॒ म॒ ऐ॒न्द्र॒वा॒य॒वश्च॒
मे॒

मै॒त्रा॒वरु॒णश्च॒ म॒ आ॒श्वि॒नश्च॒ मे॒ प्र॒ति॒प्र॒स्थान॒श्च॒ मे॒ शु॒क्रश्च॒ मे॒ म॒न्थी॒ च॒ मे॒
य॒ज्ञेन॑ कल्पन्ताम् ॥ १९ ॥

आ॒ग्र॒या॒णश्च॒ मे॒ वै॒श्व॒दे॒वश्च॒ मे॒ ध्रु॒वश्च॒ मे॒
वै॒श्वान॑रश्च॒ म॒ ऐ॒न्द्रा॒ग्नश्च॒ मे॒
म॒हा॒वै॒श्व॒दे॒श्च॒ मे॒ म॒रु॒त्व॒तीया॒श्च॒ मे॒ नि॒ष्के॒व॒ल्यश्च॒ मे॒
सा॒वि॒त्रश्च॒ मे॒ सा॒र॒स्व॒तश्च॒ मे॒ पा॒त्नी॒व॒तश्च॒ मे॒ हा॒रि॒यो॒जन॒श्च॒ मे॒
य॒ज्ञेन॑ कल्पन्ताम् ॥ २० ॥

सु॒चश्च॒ मे॒ च॒म॒सा॒श्च॒ मे॒ वा॒य॒व्या॒नि॒ च॒ मे॒ द्रो॒ण॒क॒ल॒शश्च॒ मे॒
ग्रा॒वा॒णश्च॒ मे॒ऽधि॒ष॒वणे॑ च॒ मे॒ पू॒त॒भृ॒च्च॒ म॒ आ॒ध॒व॒नी॒यश्च॒ मे॒
वे॒दि॒श्च॒ मे॒ ब॒र्हि॒श्च॒ मे॒ऽव॒भृ॒तश्च॒ मे॒ स्व॒गा॒का॒रश्च॒ मे॒
य॒ज्ञेन॑ कल्पन्ताम् ॥ २१ ॥

अ॒ग्नि॒श्च॒ मे॒ घ॒र्मश्च॒ मे॒ऽर्क॒श्च॒ मे॒ सूर्य॑श्च॒ मे॒
प्रा॒णश्च॒ मे॒ऽश्व॑मे॒धश्च॒ मे॒ पृ॒थि॒वी॒ च॒ मे॒ऽदि॒ति॒श्च॒ मे॒
दि॒ति॒श्च॒ मे॒ द्यौ॑श्च॒ मे॒ऽङ्गु॒लयः॑ श॒क्र॒रयो॑ दि॒शश्च॒ मे॒
य॒ज्ञेन॑ कल्पन्ताम् ॥ २२ ॥

व्र॒तं च॒ म॒ ऋ॒त॒वश्च॒ मे॒ त॒पश्च॒ मे॒ सं॒व॒त्स॒रश्च॒ मे॒
अ॒हो॒रा॒त्रे ऊ॒र्व॒ष्टी॒वे बृ॒ह॒द्र॒थ॒न्त॒रे च॒ मे॒
य॒ज्ञेन॑ कल्पन्ताम् ॥ २३ ॥

एका॑ च॒ मे॒ ति॒स्रश्च॒ मे॒ ति॒स्रश्च॒ मे॒ प॒ञ्च॒ च॒ मे॒ प॒ञ्च॒ च॒ मे॒
स॒प्त॒ च॒ मे॒ स॒प्त॒ च॒ मे॒ न॒व॒ च॒ मे॒ न॒व॒ च॒ म॒ ए॒का॒द॒श॒ च॒ म॒ ए॒का॒द॒श॒ च॒ मे॒
त्रयो॑द॒श॒ च॒ मे॒ त्रयो॑द॒श॒ च॒ मे॒ प॒ञ्च॒द॒श॒ च॒ मे॒ प॒ञ्च॒द॒श॒ च॒ मे॒ स॒प्त॒द॒श॒ च॒ मे॒ स॒प्त॒द॒श॒ च॒ मे॒
न॒व॒द॒श॒ च॒ मे॒ न॒व॒द॒श॒ च॒ म॒ एक॑विंश॒तिश्च॒ म॒ एक॑विंश॒तिश्च॒ मे॒ त्रयो॑विंश॒तिश्च॒ मे॒
त्रयो॑विंश॒तिश्च॒ मे॒
प॒ञ्च॒विंश॑तिश्च॒ मे॒ प॒ञ्च॒विंश॑तिश्च॒ मे॒ स॒प्त॒विंश॑तिश्च॒ मे॒ स॒प्त॒विंश॑तिश्च॒ मे॒
न॒व॒विंश॑तिश्च॒ मे॒ न॒व॒विंश॑तिश्च॒ म॒ एक॑त्रिंश॒च्च॒ म॒ एक॑त्रिंश॒च्च॒ मे॒ त्रयो॑स्त्रिंश॒च्च॒ मे॒

यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥ २४ ॥

चतस्रश्च मेऽष्टौ च मेऽष्टौ च मे द्वादश च मे द्वादश च मे
 षोडश च मे षोडश च मे विंशतिश्च मे विंशतिश्च मे
 चतुर्विंशतिश्च मे चतुर्विंशतिश्च मेऽष्टाविंशतिश्च मेऽष्टाविंशतिश्च मे
 द्वात्रिंशच्च मे द्वात्रिंशच्च मे षड्विंशच्च मे षड्विंशच्च मे
 चत्वारिंशच्च मे चत्वारिंशच्च मे चतुश्चत्वारिंशच्च मे चतुश्चत्वारिंशच्च
 मेऽष्टाचत्वारिंशच्च मे

यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥ २५ ॥

त्र्यविश्च मे त्र्यवी च मे दित्यवाट् च मे दित्यौही च मे
 पञ्चाविश्च मे पञ्चावी च मे त्रिवत्सश्च मे त्रिवत्सा च मे
 तुर्यवाट् च मे तुर्यौही च मे

यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥ २६ ॥

पृष्ठवाट् च मे पृष्ठौही च म उक्षा च मे वशा च म ऋषभश्च मे
 वेहच्च मेऽनङ्गांश्च मे धेनुश्च मे

यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥ २७ ॥

वाजाय स्वाहा प्रसवाय स्वाहाऽपिजाय स्वाहा क्रतवे स्वाहा वसवे स्वाहाऽहर्पतये स्वाहाह्वे
 मुग्धाय स्वाहा मुग्धाय वैनं शिनाय स्वाहा विनशिन आन्त्यायनाय स्वाहान्त्याय
 भौवनाय स्वाहा भुवनस्य पतये स्वाहाधिपतये स्वाहा प्रजापतये स्वाहा ।

इयं ते राणिमत्राय यन्ताऽसि यमन ऊर्जे त्वा वृष्ट्यै त्वा प्रजानां त्वाधिपत्याय ॥ २८ ॥

आयुर्यज्ञेन कल्पतां प्राणो यज्ञेन कल्पतां चक्षुर्यज्ञेन कल्पतां श्रोत्रं यज्ञेन कल्पतां
 वाग्यज्ञेन कल्पतां मनो यज्ञेन कल्पतामात्मा यज्ञेन कल्पतां ब्रह्मा यज्ञेन कल्पतां
 ज्योतिर्यज्ञेन कल्पतां स्वर्यज्ञेन कल्पतां पृष्ठं यज्ञेन कल्पतां यज्ञो यज्ञेन कल्पताम् ।

स्तोमश्च यजुश्च ऋक् च साम च बृहच्च रथन्तरं च ।

स्वर्देवा अगन्मामृता अभूम प्रजापतेः प्रजा अभूम वेत् स्वाहा ॥ २९ ॥

इति रुद्रेऽष्टमोऽध्यायः ॥ ८ ॥

अथ शान्त्यध्यायः ।

हरिः ॐ

ऋचं वाचं प्रपद्ये मनो यजुः प्रपद्ये सामं प्राणं प्रपद्ये चक्षुः श्रोत्रं प्रपद्ये ।

वागोजः सहौजो मयि प्राणापानौ ॥ १ ॥

यन्मै छिद्रं चक्षुषो हृदयस्य मनसो वातितृणं बृहस्पतिर्मे तद्धातु ।

शं नो भवतु भुवनस्य यस्पतिः ॥ २ ॥

भूर्भुवः स्वः तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि ।

धियो यो नः प्रचोदयात् ॥ ३ ॥

कया नश्चित्र आभुवदूती सदावृधः सखा ।

कया शचिष्ठया वृता ॥ ४ ॥

कस्त्वा सत्यो मदानां म॑ हिष्ठो मत्सदन्धसः ।

दृढा चिदारुजे वसु ॥ ५ ॥

अभी षु णः सखीनामविता जरितृणाम् ।

शतं भवास्यूतिभिः ॥ ६ ॥

कया त्वं न ऊत्याभि प्रमन्दसे वृषन् ।

कया स्तोतृभ्य आभर ॥ ७ ॥

इन्द्रो विश्वस्य राजति ।

शं नो अस्तु द्विपदे शं चतुष्पदे ॥ ८ ॥

शं नो मित्रः शं वरुणः शं नो भवत्वर्थमा ।

शं न इन्द्रो बृहस्पतिः शं नो विष्णुरुक्रमः ॥ ९ ॥

शं नो वातः पवता॑ शं नस्तपतु सूर्यः ।

शं नः कनिक्कदहेवः पर्जन्यो अभिवर्षतु ॥ १० ॥

अहानि शं भवन्तु नः शं॑ रात्रीः प्रतिधीयताम् ।

शं न इन्द्राग्नी भवतामवोभिः शं न इन्द्रावरुणा रातहव्या ।

शं न इन्द्रापूषणा वाजसातौ शमिन्द्रासोमा सुविताय शं योः ॥ ११ ॥

शं नो देवीरभिष्टय आपो भवन्तु पीतये ।

शं योरभिस्त्रवन्तु नः ॥ १२ ॥

स्योना पृथिवि नो भवानृक्षरा निवेशनी ।

यच्छा नः शर्म सप्रथाः ॥ १३ ॥

आपो हि घा मयोभुवस्ता न ऊर्जे दधातन ।

महे रणाय चक्षसे ॥ १४ ॥

यो वः शिवतमो रसस्तस्य भाजयतेह नः ।

उशतीरिव मातरः ॥ १५ ॥

तस्मा अरं गमाम वो यस्य क्षयाय जिन्वथ ।

आपो जनयथा च नः ॥ १६ ॥

द्यौः शान्तिरन्तरिक्षं शान्तिः पृथिवी शान्तिरापः शान्तिरोषधयः शान्तिः ।

वनस्पतयः शान्तिर्विश्वे देवाः शान्तिर्ब्रह्म शान्तिः सर्वं शान्तिः

शान्तिरेव शान्तिः सा मा शान्तिरेधि ॥ १७ ॥

दृते दृह मा मित्रस्य मा चक्षुषा सर्वाणि भूतानि समीक्षन्ताम् ।

मित्रस्याहं चक्षुषा सर्वाणि भूतानि समीक्षे ।

मित्रस्य चक्षुषा समीक्षामहे ॥ १८ ॥

दृते दृह मा मित्रस्य मा चक्षुषा सर्वाणि भूतानि समीक्षन्ताम् ।

ज्योक्ते सन्दृशि जीव्यासं ज्योक्ते सन्दृशि जीव्यासम् ॥ १९ ॥

नमस्ते हरसे शोचिषे नमस्ते अस्त्वर्चिषे ।

अन्याँस्ते अस्मत्तपन्तु हेतयः पावको अस्मभ्यं शिवो भव ॥ २० ॥

नमस्ते अस्तु विद्युते नमस्ते स्तनयिष्वे ।

नमस्ते भगवन्नस्तु यतः स्वः समीहसे ॥ २१ ॥

यतौ यतः समीहसे ततौ नो अभयं कुरु ।

शं नः कुरु प्रजाभ्योऽभयं नः पशुभ्यः ॥ २२ ॥

सुमित्रिया न आप ओषधयः सन्तु दुर्मित्रियास्तस्मै सन्तुयोऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मः ॥

२३ ॥

तच्चक्षुर्द्वहितं पुरस्ताच्छुक्रमुच्चरत् ।

पश्येम शरदः शतं जीवेम शरदः शतं शृणुयाम शरदः शतं
 प्रब्रवाम शरदः शतमदीनाः स्याम शरदः शतं भूयश्च शरदः शतात् ॥ २४ ॥
 इति रुद्रे शान्त्यध्यायः ॥ ९ ॥

अथ स्वस्तिप्रार्थनामन्त्रः ।

हरिः ॐ

ॐ
 स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः ।
 स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।
 स्वस्ति नस्ताक्षर्यो अरिष्टनेमिः ।
 स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥ १ ॥

ॐ
 पयः पृथिव्यां पय ओषधीषु पयो दिव्यन्तरिक्षे पयो धाः ।
 पयस्वतीः प्रदिशः सन्तु मह्यम् ॥ २ ॥

ॐ
 विष्णो रराटमसि विष्णोः श्रम्रे स्थो विष्णोः स्यूरसि विष्णोर्ध्रुवोऽसि ।
 वैष्णवमसि विष्णवे त्वा ॥ ३ ॥

ॐ
 अग्निर्देवता वातो देवता सूर्यो देवता चन्द्रमा देवता वसवो देवता
 रुद्रा देवतादित्या देवता मरुतो देवता विश्वेदेवा देवता
 बृहस्पतिर्देवतेन्द्रो देवता वरुणो देवता ॥ ४ ॥

ॐ
 सद्योजातं प्रपद्यामि सद्योजाताय वै नमो नमः ।
 भवे भवे नातिभवे भवस्व माम् ।
 भवोद्भवाय नमः ॥ ५ ॥

वामदेवाय नमो ज्येष्ठाय नमः श्रेष्ठाय नमो रुद्राय नमः
 कालाय नमः कलविकरणाय नमो बलविकरणाय नमो

बला॑य॒ नमो॑ बल॑प्रमथनाय॒ नमः॑ सर्व॑भूतदमनाय॒ नमो॑
मनो॑न्मनाय॒ नमः॑ ॥ ६ ॥

अ॒घोरे॑भ्योऽथ॒ घोरे॑भ्यो॒ घोर॑घोरतरेभ्यः ।
सर्वे॑भ्यः सर्व॑ शर्वे॑भ्यो॒ नमस्ते॑ऽस्तु रु॒द्ररू॑पेभ्यः ॥ ७ ॥
(सर्व॑तः शर्व॑ सर्वे॑भ्यो)

तत्पुरु॑षाय वि॒द्महे॑ महा॒देवाय॑ धीमहि ।
तन्नो॑ रु॒द्रः प्रचो॑दयात् ॥ ८ ॥

ईशान॑स्सर्वविद्यानामीश्वरः सर्व॑भूतानां ।
ब्रह्माधि॑पतिर्ब्रह्मणोऽधि॑पतिर्ब्रह्मा शि॒वो मे॑ऽस्तु सदाशि॒वोम ॥ ९ ॥

ॐ
शि॒वो नामा॑सि स्वधि॑तिस्ते पि॒ता नम॑स्ते अस्तु॒ मा मा॑ हि॒ सीः ।
निव॑र्तयाम्यायुषेऽन्नाद्याय॒ प्रजन॑नाय॒ राय॑स्पोषाय॒ सुप्रजा॑स्त्वाय॒ सुवी॑र्याय ॥ १० ॥

ॐ
विश्वा॑नि देव सवित॑र्दुरि॒तानि॑ परासुव ।
यद्भ॑द्रं तन्न आसुव ॥ ११ ॥

ॐ
द्यौः शान्ति॑रन्तरि॒क्ष्णं॑ शान्तिः॑ पृथि॒वी शान्ति॑रापः॒ शान्ति॑रोषधयः॒ शान्तिः॑ ।
वन॑स्पतयः॒ शान्ति॑र्विश्वे॒ देवाः शान्ति॑र्ब्रह्म॒ शान्तिः॑ सर्व॑ः शान्तिः॑ शान्ति॑रेव शान्तिः॑ सा मा॑
शान्ति॑रेधि ॥ १२ ॥

ॐ
सर्वे॑षां वा एष वेदाना॑ रसो यत्सामः ।
सर्वे॑षामेवैनमेतद् वेदाना॑ रसेनाभिषिञ्चति ॥ १३ ॥

ॐ
शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ॥
अनेन॑ श्री रुद्राभिषेककर्मणा श्री भवानीशङ्कर महारुद्राः प्रीयतां न मम ।

इति श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी समाप्ता ।
॥ ॐ साम्ब सदाशिवापर्पणमस्तु ॥

Known also as Rudri path

NB:

The compiled text of ‘Shukla Yajurvediya Rudrashtadhyayi’ can mainly be found in the ShuklaYajurveda–Vajasaneyi–Madhyandina–Samhita (SY-V-M-S), with exceptions for a few shlokas.

Vedic Accents/Svara were referenced mainly from SY-V-M-S with addition being delimited by available technical facility of doing so at the time.

The names pertaining to Suktam-s are mentioned only for persuasion of related searches.

The recitation of Rudrashtadhyayi is often preceded by various (other) shlokas. It has also been noticed that there are some differences in number of shlokas that are read/avoided for certain chapters. Readers are advised to consult field experts in that matter and/or make their own searches and conclusions.

Encoded and proofread by Sunder Hattangadi

Proofread and expanded with svaras/accents by Ruma Dewan

——
Shri Shuklayajurvediya Sasvara Rudrashtadhyayi
pdf was typeset on December 3, 2023

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

